№ 55 Ausgabe A.

HOMAN

Cena s pierasyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak·

na 4-aj staranie za radok drobnymi literam —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za linіejku drobn. drukam.

№ 55 (147) Hod II. Wilnia, 10 lipnia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

Rasiejskaje nastupleńnie.

9 lipnia.

Zachodni teatr.

Front niamieckaho Naślednika: Pry Šmen de Dam, paśla silnaj padhatoŭki minamiotami, naša piachota zdabyła šturmam francuskije akopy na poŭdni ad Parni Filen na šyryni 3½ kilom. Adbity 5 kontratak. Francuzy mieli wialikije krywawyje straty. Uziaty ŭ pałon 30 aficeroŭ i bolš za 800 sałdatoŭ. Dabyča wajennymi materjałami nadta wialikaja.

Uschodni teatr.

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk Bem-Ermoli:

Miž strypaj i Załatoj Lipaj ažywiłasia rabota artylеryi. Pry Stanisławowie byli nowyje bitwy. Silnyje rasiejskije ataki adcisnuli stajaŭšyje tamaka wojski na 1½ kilometra da lasistych hor Čorny Les. Puščenyje ŭ chod niamieckije rezerwy strymali ŭdar.

Front erc-hercoga Jozefa: U Karpatach žywiejšaja čynnaść rasiejskich batarej.

Na fronci Makienzena i Makiedonskim — biez pieramien.

PIECIARBURH (P.T.A.). Tymčasowy urad apawieščaje:

U pałowinie lipnia sazywajecca ŭ Paryžy konferencija sajužnikoŭ, katoraja budzie zanimacca bałkanskaj sprawaj. Patreba sazywu hetaj konferencii wypływaje z wialikaj zabłutanaści palityčnaho i straiehičnaho pałažeńnia na Bałkanach i z žadańnia dajści zhodliwaści pahladoŭ sajužnikoŭ i namiecić supolnuju liniju. Rasiejskije delehaty, katoryje pajeduć na hetu konferenciju, apryč dyrektyŭ u čysta wajennych sprawach atrymali instrukcii ab razwiazcy palityčnych spraŭ na Bałkanach. Hetyje delehaty wyskažuć pahlady tymčasowaho uradu i asabliwa buduć dabiwacca, kab byli prawiedzieny ŭ žyćcio apawieščenyje rasiejskaj demokracijej prync‌ypy palityki.

Asabliwa-ž heta adnosicca da hreckaj sprawy. My nie mahli nia wyskazać swajho niezdawolstwa sposabami, pry pomačy katorych adnaho karala zamianili druhim. Wiadoma, my tut nie kirawalisia achwotaj paddzieržywać karala Konstantyna, palityku katoraho my asudzili i dalej wostra sudzim. Ale my ličym, što nielha dapuścić, kab niechta miešaŭsia ŭ unutrenyje sprawy hreckaho narodu. Heta prymusiło nas zrabić swaju zajawu i admowicca dałučyć swaje wojski da wystupleńnia u Hrecii. Pry abmieni s sajužnikami dumkami, my zajawili swoj pahlad, što orhanizacija uprаŭleńnia — heta sprawa tolki samoha hreckaho narodu. My zajawili, što rasiejski narod, wyzwoleny s-pad jarma dynastyi, spahadaje tolki takoj samaj razwiazcy sprawy hreckim narodam.

Treba adznačyć, što wajennyje operacii našych wojsk daduć našamu hołasu bolš wahi ŭ mižnarodnych pytańniach i što demokracija, apirajučysia na ŭčynki rewolucyjnaj armii, zdabudzie asabliwuju siłu. Heta tym bolej ważna dziela konferencii, jakaja maje adbycca ŭ Paryžy i praca katoraj adabjecca na mižnarodnaj konferencii sajužnikoŭ, jakaja maje skora adbycca i da jakoj tymčasowy urad pryhataŭlajecca.

AMSTERDAM. S Pieciarburha danosiać, što krajnije partyi wiaduć ahitacju proci taho, kab siły armii byli ŭžyty dziela baraćby za niewiadomuju metu. Z hetaj pryčyny anhlickije hazety žadajuć, kab sajužnicy ŭrešci apublikawali swaje wajennyje mety.

PIECIARBURH. Usierasiejski zjezd pastanawiŭ u tuju sieradu ułažyć pastajanny centralny kamitet s 500 členoŭ, u tym liku 250 sielan, 200 sałdatoŭ i 50 predstaŭnikoŭ Pieciarburha.

STOKHOLM. Kurs rubla, katory ŭ Finlandii pierad wajnoj byŭ 2,75, a paśla ŭpaŭ da 1,60 m., u tuju piatnicu oficyalna ustanoŭlen na 1,38 m. Adnak, i pawodłuh hetaho kursu rasiejskich hrošy nia chočuć brać.

Rasiejska - finlandzkije pačtowyje znosiny spynilisia.

Wilnia, 10 lipnia.

Rasiejski rewolucyjny urad pad naciskam sajužnikoŭ pačaŭ daŭno žadaje nastupleńnie. Wajennamu ministru Kierenskamu, paśla doŭhaj, upornaj pracy, ŭdałosia ŭrešci prymusić armiju wyjści z akopaŭ i pajści ŭpiarod.

My nia budziem razhladać hetaho kroku s čysta wajennaho pahladu, nia budziem ničoha praročyć ab udačy, ci nieŭdačy nowaho rasiejskaho nastupleńnia. My zwiertajem uwahu tolki na toje, jakoje značeńnie jano maje ŭ unutrenym žyćci Rasiei i što sulić sprawie rewolucii.

S čyślenych wiestak, jakije my za apošnije miesiacy drukawali ŭ našaj hazeci, jasna widać, što ŭ Rasiei jošć miž rewolucyonierami dwa rezka roznarodnyje kruhi. Adzin — heta toj, predstaŭniki katoraho majuć ciapier ułaść u swaich rukach. Hety kirunak ad samaho pačatku rewolucii mieŭ na meci zrabić tolki palityčny pierewarot, naładzić u Rasiei nowy dzieržaŭny ład — demokratyčnuju respubliku, ŭ katoraj rabočyje massy mieli by mahčymaść swabodna wiaści swajo klasowaje zmahańnie s kapitałam, — ale ab socyalnym pierewaroci ŭžo ciapier (apryč razwiazki ziamielnaj sprawy) zusim nia dumaŭ. Adnak, padniaŭšajasia rewolucyjnaja chwala nie zatrymałasia tam, dzie chacieli orhanizatary pierewarotu: narodnyje massy, skranuŭšysia z miejsca, siłaj swajho razhonu jduć dalej, — i woś u radach rewolucyonieroŭ rezka wyjaŭlajecca nowy kirunak — bolš radykalny za pieršy. Tut užo jasna wyskazywajecca dumka ab pierewaroci nia tolki palityčnym, ale i socyalnym. Tut idzie hutarka ab zmahańni nia tolki z astatkami staroha ładu i palityčnym panawańniem buržuazii, ale i s kapitalistyčnym ładam naahuł.

Lohka zrazumieć, što za pieršym kirunkam pajšła, poruč z umiarkawanaj demokracijej, tak-že i liberalnaja buržuazija, bahataja kulturnymi siłami — swajej intelihiencijej. Kala idei palityčnaj rewolucii zhurtawałasia badaj usia pastupowaja intelihiencija Rasiei, i z hetaj pryčyny tymčasowamu uradu hetak lohka i skora ŭdałosia stwaryć nowuju administracyjnuju orhanizaciju pa ŭsiej dzieržawie, apirajučysia na wiernych rewolucii ludziej. — Za druhim kirunkam, kirunkam socyalnaho pierewarotu, iduć badaj adny tolki rabotnicije massy, ŭ radach katorych intelihientnych sił nie šmat. Dy ŭ hetym — i siła, i słabaść taho kirunku: jon silny, jak siła niščučaja, ale słaby, jak siła hasudarstwienna-tworčaja.

Tymčasowy urad, pačynajučy ciapierašniaje nastupleńnie, treba dumać, mieŭ na meci nia tolki zrabić ustupku damahańniam sajužnikoŭ, ale i nieŝta druhoje: jon spadziewaŭsia, što, skirawaŭšy enerhiju narodu da wajenych wystupleńnioŭ, jon zdaleje strymać pačatak socyalnaj rewolucii,—spadziewaŭsia što wajennaja ŭdača uzmacuje stanowišče i siłu tymčasowaho uradu. Ale hetak kiraŭniki uradu pastawili na kartu wielmi mnoha: kali nastupleńnie na zachodnim rasiejskim froncі nie udasca, kali, zamiest pabied, Rasieju spatkajuć nowyje ŭdary, dyk tymčasowy urad biazsporna budzie skinut, i tady pačniecca nowaja rewolucija — s silnym nachiłam da socyalnaho pierewarotu. Tady ŭsim tym intelihientnym siłam, jakimi akazałasia hetak bahataj rewolucyjnaja demokracija, pryjdzie kaniec: ich wykinie rewolucyjnaja massa.

Čy ahramadnaja Rasiejskaja dzieržawa pry takich warunkach nie razwalicca? Čy nia buduć zrobleny sproby wiarnuć stary ład? Woś pytańnia, na katoryje blizkaja budučyna može dać wielmi sumny adkaz.

Ad słou — da dzieła.

Ješče tak nidaŭna biełaruskaj sprawaj zanimalisia ŭ nas tolki idealisty, i hawaryłosia ab jej, jak ab sprawie budučyny, jak ab niečym dalokim, što prawiaści ŭ žyćcio pry najlepšych warunkach možna budzie tolki cieraz mnoha-mnoha hod. Ale ideja biełaruskaho nacyonalnaho adradžeńnia ad samaho swajho pačatku mieła wielmi hłybokije i krepkije karani ŭ sučasnym žyćci, i tolki nienormalnyje warunki, tolki nawoła stajała na praškodzi realizacii jaje. Kali-ž henyje praškody adpali, ideja zrazu abiarnułasia ŭ žywoje dzieła: spierša tolki z hetaho boku frontu — pad niamieckaj okupacijej, a paśla i ŭ rewolucyjnaj Rasiei wustami biełaruskich palitykoŭ i ŭsiaho hramadzianstwa (minski zjezd) byli apawieščeny palityčnyje žadańnia biełarusoŭ, dy poruč z hetym pačałasia i tut, i tam šyrokaja rabota dzieła razwićcia biełaruskaj kultury, dzieła zabaspiečeńnia biełaruskamu narodu swabodnaho žyćcia i poŭni prawoŭ.

Kolkinadcać hadoŭ pracy lepšych synoŭ Biełarusi pierad wajnoj wytwaryli zusim wyraznuju ideologiju biełaruskaho ruchu i namiecili jasnuju darohu dziela dalejšaj raboty biełaruskaho hramadzianstwa. Zdareńnia apošniaho času pakazali, što ciapier nima nijakaj patreby zmieniać u toj ci inšy bok zdaŭna namiečenuju palityčnuju liniju biełarusoŭ. I kali ranlej nam patrebny byli rabotniki-twarcy, praroki biełaruskaj idei, dyk ciapier adkrywajecca niezwyčajna šyrokaje pole da pracy dla kožnaho, chto čujecca biełarusam, u kim bjecca biełaruskaje serce, ŭ kaho jość achwota i siły rabić. Biełaruskaje žyćcio składajecca ciapier tak sama, jak žyćcio inšych narodaŭ, s całaj massy štodziennych, bolej abo mieniej ważnych spraŭ: treba ładzić škoły biełaruskije, pryhataŭlać da ich wučycieloŭ, apracoŭwać i wydawać knižki jak dla dziaciej, tak i dla wučycieloŭ; treba orhanizawacca ekonomična, — treba dajšci taho, kab biełarus na swajej ziamli mieŭ prawo i moh dastać rabotu i zarabotak; treba ładzić usie orhanizacii i ustanowy dziela zdawoleńnia patreb dušy i cieła biełaruskaho narodu. Tut kožyn može znajści dla siabie miejsco da pracy, adpawiednaje jaho zdolnaściam, siłam, nakłonnaści. I žyćcio biełaruskaje pawinny twaryć nie niačyślenyje ideologi biełaruskaho ruchu, a sam narod—sama narodnaja massa. Z aboch bakoŭ frontu na ziamli Biełaruskaj razbit užo stary ład; i tut i tam treba budawać nowaje žyćcio ad samych padwalin jaho, a pry hetym usiudy, dzie dahetul sidzieli čužyncy, pawinny znajści miejsco našy ludzi — na ŭsich administracyjnych stupieniach, wa ŭsich halinach žyćcia.

Užo ciapier usio ciaśniej i ciaśniej hurtujucca biełarusy ŭ adnu hramadu. Kožyn dzień adklikajucca nowyje siły, — časta dahetul byŭšyje niewidočnymi, rabiŭšyje swaju skromnuju štodziennuju rabotu u čužych, — i woś jany mohuć užo pracawać u swaich i dla swaich dla swajej rodnaj ziamlicy-Biełarusi.

Dźwiery na šyrejšy świet pierad nami adčynieny. My pawinny ŭwajści ŭ ich i ŭziać u swaje ruki toje, što chod historyi wyrwaŭ s prahawitych ruk samadzieržaŭnych caroŭ i ich chałopaŭ-čynoŭnikoŭ!

I. Mieleška.

U Wilni i wakolicach.

—§—

× **Biełaruskaja narodnaja straŭnia.** U piatnicu, 6 lipnia, adkryłasia naładženaja Biełaruskim Kamitetam pry Sw.-Jurskim pr. 22 (ŭ padworku) Biełaruskaja Narodnaja Straŭnia.

U straŭni — dwa katły, s katorych wydajecca razam 500 porcij zupy. Zupu buduć waryć dwa razy ŭ dzień: na śniedańnie i na abied, dy hetak čysło wydawanych porcij može dajści 1.000.

Wielmi wyhodna toje, što straŭnia pamieščajecca ŭ zacišnym i čystym padworku, dy hetak ludziam nia prydziecca ždać na swoj čarod na wulicy.

Pieršyje dni zupu wydawali ŭsim, ale ciapier wiadziecca rehistracija pastajannych stałaŭnikoŭ. Treba dumać, što biełarusy achwatniej buduć hurtawacca u swajej straŭni, čym pa čužych.

× **Na biełaruskije kursy.** Na paŭtarycielny kurs dla wučycieloŭ, katoryje ŭžo wučać u biełaruskich škołach abo pryhataŭlajucca da hetaho, wyjechali u Swisłoč niekolki wučycieloŭ i kandydatoŭ na wučycieloŭ takže i ź Wilni.

Paŭtarycielny kurs maje być zakončen u dwa miesiacy — praz lipień i žniwień. Paśla hetaho pačniecca systematyčny kurs dla nowych wučnioŭ, katoryje pawinny zapisywacca zahadzia.

× **Ab pisańni prośb.** Dziela zaščyty publiki ad abirańnia »abłakatami« wydan prykaz, što pisać prośby za hrošy mohuć tolki asoby, atrymaŭšyje na heta pazwaleńnie. Kožnaja takaja asoba pawinna zapisywać u knihu pawodłuh numeroŭ usie pisanyje jeju prośby. Płata pawinna być nie wyšej hetkaj taksy:

pieršaja stranica — 1 m.
kožnaja dalejšaja — 50 f,

ale razam ni ŭ jakim prypadku nia bolej 2 m.

Kali ŭ adnej sprawi pišecca niekolki prośb, to płata za ŭsie razam nie pawinna być wyšej 4 marak.

× **Skoraja pomač** ad 25 červienia da 1 lipnia dadziena ŭ 95 prypadkach. Karetka wyjezdžała 55 razoŭ.

× **Napaminańnie.** «W. Z.» napaminaje ješče raz, što ŭsie tawary, wystaŭlenyje ŭ woknach, pawinny mieć canu.

× **U miestowym lombardzi** (Trockaja 14) 18, 19 i 20 lipnia ad 10 da 2 hadz. budzie adbywacca pradaža z licytacii założenych rečej, dla jakich minuŭ termin wykupu i pracenty za katoryje nia płočeny s 31 kastryčnika 1916 hodu.

× **Pahoda ŭ červieni.** Naahuł, miesiac červień byŭ suchi. Tolki u apošni dzień, 30-ho, uzniaŭsia wialiki doždž z nawalnicaj, katory daŭ 12 milimetroŭ asadkoŭ, — značyć, tolki na 1.7 milim. mienš, čym daŭ asadkoŭ uwieś miesiac maj. Usiahož asadkoŭ u červieni było 33,5 milim., jakije prypadajuć na 14 dzion.

Miesiac červień byŭ wielmi haračy. Siarednia temperatura ŭ roznym časi dnia była:

a 5 hadz.	ranicy	+ 13.7°
„ 7	„ „	+ 17°
„ 2	„ pa pałudni	+ 23,6°
„ 9	„ wiečera	+ 17,6°

Najwyšejšaja temperatura za ŭwieś miesiac była 21-ho a 2 hadzinie: + 33,5°; najnižejšaja — 8-ho a 5 hadz. ranicy: + 4°. Najchaładniejšy dzień byŭ 8-ho, kali a 5 h. na ranicy było + 4°, a a 2—paabiedzi + 10°.

× **Temperatura.** Najwyszejszaja i najniżejszaja temperatura za aposznije dni była pawodłuh Celsija):

	najwysz.	najniž.
4— 5	+ 20°	+ 10°
5— 6	+ 19,5°	+ 6,5°
6— 7	+ 17°	+ 6°
7— 8	+ 19°	+ 7°

Apawieščeńnie.

ab wydačy pašpartoŭ ŭ Miljtärkreisamt Wilna Stadt.

Wa ŭsich milicyjnych cyrkułach zakončena ŭžo zahadanaja nanowa ŭ miežach miestowaho okruha Wilni wydača pašpartoŭ. Z hetaj pryčyny kožyn žychar Wilni, katoramu minuło 10 hadoŭ žyćcia, pawinien mieć swoj pašpart Obost (świetła-siniaja knižečka s fotohrafijej i odciskam palca).

Chto, nia hledziačy na pawinnaść wybrać pašpart, z jakoj kolečy pryčyny pašpartu nie maje, pawinien najpažniej da 14 lipnia jawicca s patrebnymi dakumentami ŭ kancelaryju pašpartnaho uradu (Passkomando) pry II Partowaj wul. (IV etaž) ad 8 da 11 hadz. ranicaj.

Paśla 15 lipnia 1917 h. zawiereńnie swajej asoby (Personalausweis) mohuć mieć tolki tyje žychary, 1) u katorych pašpart zadzieržan ŭłaściami, 2) katoryje zhubili pašpart i nowaho ješče nie atrymali i 3) katoryje s pryčyny chwaroby, paćwierdženaj zawiereńniem doktara, nie mahli jawicca wybrać pašpart.

Chto da pakazanaho dnia nia budzie mieć pašpartu Obost i nie jawicca pa jaho, taho za heta pakarajuć i wyklučać pry razdačy spažyŭnych praduktoŭ.

U Wilni, 4 lipnia 1917 h.

Militärkreisamt Wilna:
Der Stadthauptmann
Pauly.

Z USIAHO KRAJU.

»Niamieckije rubli«.

30 červienia ŭ abaroci było »niamieckich rubloŭ« na 81.122.932 rub. proci 74.874.932 r. 31 maja. 3, 10, 25 i 100-rublowak było na 67.177.958 rub. proci 61.745.458. 20, 50-kapieječnych i 1-rublowych — 13.944.974 proci 13.129.474. 31 śniežnia taho hodu było tolki 28,58 millionaŭ.

Arenda wod.

25 lipnia a 9 hadz. ranicy ŭ pawietowym uradzi ŭ Košedarach buduć zdawać u arendu prawo ławić rybu ŭ waziorach i pratočnych wodach u Košedarskim (b. Trockim) pawieci. Zdawać buduć usio celkom abo čaściami (usiaho 21 čaść).

HRODNIA. U wakolicach Hrodni žychary adnej hramady zanimalisia „chryščeńniem" małaka, za što na hramadu byŭ nałožen štraf. Hramada pastanawiła, kab usie členy jaje prysiahnuli u ksiendza, što nie zanimalisia „chryščeńniem". Tady niekolki žycharoŭ pryznalisia, što heta jany winawaty.

HRODNIA. Miestowyje škoły prypynili nawuku 7 lipnia i adkryjucca nanowa 6 žniŭnia.

Troje sielan z Radunskaho pawietu hrožbami ŭziali u adnaho laśnika 200 rub., dy pry hetym adzin z ich wydawaŭ siabie za ŭradnika. Samazwanca zasudzili na 2 hady, a dwoch druhich na 1½ h. i na 6 mies. u wastroh.

Wučyciel u Raduni padrablaŭ świedoctwy, ŭžywajučy falšywych uradowych piečatak. Apryč taho jon tarhawaŭ sšytkami i knižkami, dadzienymi uradam dla dziaciej. Mirawy sud zasudziŭ jaho na 18 mies. u wastroh.

HRODNIA. «Grodn. Ztg.» radzić zbirać lekarstwienyje ziołki i zdawać u pawietowy urad za płatu.

HRODNIA. Sielanam pazwoleno wyhaniać kaniej na-nač na pašu i piłnawać ich samym.

BIEŁASTOK. Zabawa, naładženaja tutejšym wolna - pažarnickim tawarystwam, udałasia wielmi dobra. Na zabawi było 2.500 asob. Čysty dachod —1.500 marak. Hetyje hrošy pojduć na padmohu starym členam i siemjam ich.

BIEŁASTOK. Žaleznadarožnaja dyrekcija dała firmie Gordon i Perelson padwodnuju kancessiju dziela padwozki i wyhruzki tawaroŭ na stancii.

OLHAUCY, paw. Planty. Woŭki na pašy napali na žerebia i zjeli jaho biez astatku.

MACIEJEUCY, paw. Planty. Woŭki napali na tabun kaniej i zjeli žerebca.

Štob ni zdaryłosia — piereniasu.

Napisaŭ Stefan Žeromski.

Na łožku, aznačenym nomieram 24, u samym ciomnym kutku wialikaho balničnaho pakoju ležaŭ užo niekolki tydniaŭ dwornyj parabak, hadoŭ trydcaci. Nad haławoj u jaho kałychałasia čornaja, dzierwianaja doščečka, na katoraj upisana była chwaroba: «kastajed». Adrezali biedniazie lewuju nahu wyšej kalena, bo kość zhniŭšy była. Ziamli nia mieŭ; syn parabka, sam byŭ parabkam. Słužyŭ u dware, ažaniŭsia hady sa try tamu, daždaŭ syna bieławałosieńkaho,—až tut ni s taho, ni s siaho, hlań, paadkrywalisia rany kruhom kalena. Miłaściwyj susied daŭ kania, žonka adwiezła ŭ horad i pamiaściła ŭ balnicu na košt wołaści.

Heta to jon jašče pomniŭ dobra: jeduć sabie wiečarkom z babaj swajej u paradnaj kałamašce. Aboje sa strachu i žałaści, bywaje, i papłačuć, a papłakaŭšy ślozy zahryzuć skarominaj i jajkom hatawanym. A paśla ŭsio niejak pamitusiłasia, i zaciahnuła pamiać niečym šerym, bytcym tumanom zawałakło.

Dziańki ŭ balnicy adzinakawy, adzin druhomu padobien, uciakajuć s pamiaci, tolki tuha biezpatolnaja ciśnie jaho dušu s takoj nieŭmalimaj siłaj, z jakoj kamień ciśnie mahiłu. A praz tuman, što pamiać zasłaŭ, mihajuć dziwy, katoryje z im rabili: myli krepka, jeści nie dawali, nahu prabawali drocikam kałoć až da samaje kości, — tady aperacija! Niasuć jaho ŭ salu wializnuju miž panoŭ-daktaroŭ, u fartuchach pabryzhanych krywioj, — i cwiorda zapamiataŭ tuju adwahu biezstrašnuju, što jaho paddzieržywała ŭ tuju ciažkuju minutu, bytcym ruka miłasernaja. Da aperacii, hledziučy na ŭsiakich chworych u ahulnaj sali balničnaj, i jon snawaŭ sa swajej dušy nitku dumak, jakije wučyć snawać špitalny pakoj, hety samy mudry na świeci wučyciel. A ŭžo paśla aperacii tak asłabieŭ biazmierna, što achwota da ŭsiaho adpała. Jamu ŭsio chaładna rabiłosia, a s paŭdnia, k wiečaru, haława ciažka stanawiłasia jak kamień, a ad haławy pa plečach dryhotka prabirała. S palcaŭ zdarowaj nahi ciopłaja kroŭ płyła k haławie. Dumy, jak kulki žywoha sierabra, skorańka kacilisia u adzin kutok mazhoŭ, a pot usio cieła prašybaŭ. Wočy začynialisia, ale nie na son, a na biazčućcie—i ŭ tym paŭśnie roznyje mary mitusilisia jamu. Wot, zdajecca, ŭsio prapało, tolki zapach chlaraformu razychodzicca ŭsiudach; lampa ledźwie świecić, ciemnatu słaba razhaniaje, i zdajecca jamu, što jon lažyć pad ahramadnaj lejkaj, a praz trubačku świecić jasnaść, jak u wakonce, i tam wychad, i jon k hetaj ščalince idzie kruhom lejki dniom i nočču i astanawicca nia može; paŭzie, jak ślimak, choć duša rwiecca i trapieščycca, jak ptuška, što u siły papała. Padiacieć pad samyj wychad niet sił. Wot užo iznoŭ zwaliŭsia ŭniz i dawaj nanawa uzbiracca na wierch.... Jon znaje, što praz wakonce widać! Tolki pierestupić, — i ŭžo staiš na miažy pad lesam, hdzie raście jaho bulba na čatyroch leškach. I śnicca jamu wosień. Skrož jadreny,

SUWAŁKI. Na Pieciarburskaj wul. 72, chłopiec 22 hadoŭ zgwałtawaŭ dziaŭčynu 20 hadoŭ. Susiedzi čuli kryki zgwałtawanaj, ale bajalisia pryjści na ratunak. Chłopca areštawali.

SOPOCKIN. U dom pry Harystaj wulicy № 1 zaležli złodziei, padyjšli da łožka, ŭ katorym spała 14-hadowaja Pierstunskaja, rasparoli piarynu, wybrali adtul 5.000 rub. hrašmi i na 600 rub. wekseloŭ i ščaśliwa ŭciakli. Cikawa, što dziaŭčyna ničoha nie pačuła.

KOŬNA. Kowlenski port stanowić wielmi žywy abraz. Ciažka nahružanyje barki ciahnuć try buksirnyje parachodziki da nabiarežnaj, dzie tawary wyhružajucca ŭ pojezdy, katoryje šybka wiazuć ich u hłyb kraju. Wajenny čas pakazaŭ, jakuju ważnuju arteryju dziela tawarnaho ruchu stanowić Nioman, asabliwa, kali ŭ im pašla wajny budzie zroblena rehulacija.

Rewolucija u Rasiei.

BERLIN (W.T.B.). Druhi udar rasiejskich mass u' uschodniaj Haličynie hetak sama zakončyŭsia poŭnym razhromam. Razhrom 6 lipnia treba ličyć najwialikšaj z rasiejskich nieŭdač. Hieneralissimus rewolucyjnaj Rasiei ješče pawysiŭ swaju taktyku massowych achwiar. U atakach miž Koniuchami i Ławrykowcami jon kidaŭ u boj šturmowyje kołonny na 15 radoŭ u hłyb hetak biez miłaserdzia, što heta adznačyć historyja. Naš kulemiotny, piachotny i minamiotny ahoń kasiŭ chwali šturmawaŭšych. Pole s trupami ŭ Haličynie stanowić najstrašniejšy abraz u hetaj wajnie. Brusiłow sam siabie pierajšoŭ. U pałudni ataki rasiejcoŭ byli zusim złomleny. Razbityje hramady chłynuli ŭ pierapudzie nazad, a za imi pahnalisia našy latuny.

BERLIN. U wakolicach Stanisławowa rasiejcy 7 lipnia atakawali 3-dywizijami, ale byli na ŭsich punktach adbity ahniom. U wiečary jany ješče raz pajšli ŭ ataku i ŭwarwalisia pry Jamnicy, ale byli toj čas wykinuty kontratakaj.

Pry apošnim nastupleńni rasiejcoŭ wystupili 2 dywizii hwardzii, 3 dywizii finlandzkich stralcoŭ i 2 — sibirskich stralcoŭ i 3 dywizii amurskich pahraničnikoŭ, — značyć, najlepšyje ŭ Rasiei wojski.

BERLIN. Pašla troch dzion nastupleńnia ŭ Haličynie, jano prypyniłosia. Rasiejskije dywizii hnali ŭ ahoń francuskije i anhlickije aficery, i heta pierajšło mieru krywawaj taktyki carskaj kamandy. Zzadu stajała kawaleryja, katoraj było zahadano hnać u boj uciekaŭšych. Strašenny abraz wiesnawoha nastupleńnia 1916 hodu, kali kłalisia trupami całyje pałki, iznoŭ tut paŭtaryŭsia. Na mocy ašukanskaho zawiereńnia, što niamiecki uschodni front asłablen pierawozkaj wojsk na Zachod, rasiejskije dywizii hnali na peŭnuju śmierć. Na wajennym ministry Kierenskim razam z Brusiłowym ležyć adkaz za hetu daremnuju bojniu.

LUGANO. »Corr. d. Sera« danosić s Pieciarburha, što dziela nastupleńnia u Haličynie rasiejcy pryhatawali 39 dywizij.

TORNEO. Rada rab. i sałd. atrymała telehrafnuju wiestku, što rasiejskaje nastupleńnie ŭ Haličynie kaštawało 9 dywizij.

PIECIARBURH. Usierasiejski zjezd rad rab. i sałd. s pryčyny nowaho rasiejskaho nastupleńnia wypuściŭ adozwu, ŭ jakoj, miž inšym, haworycca:

«Rasiejskaja rewolucija ŭžo doŭha kliče ŭsie narody barocca za ahulny mir. Pakul narody Europy nie adhuknucca na hety pryzyŭ, wajna budzie trywać dalej biez našaj winy».

U kancy ŭsiu staronku pryzywajuć napružyć swaje siły dziela paddzieržki armii.

ŠTOKHOLM. Bolšewiki razam z internacyonalnymi socyalistami padali radzi rab. i sałd. pratest proci nastupleńnia, adkaz za katoraje uskładajecca na radu rab. i sałd. »Prawda« z hetaj pryčyny piše: »kiraŭnikom bolšaści na zjezdzi rab. i sałd., Cereteli i Kierenskamu, ŭdałosia niedapuścić hutarki ab hetaj sprawi, a »Izwiestija«, orhan rab. i sałd., nie napisaŭ ni słowa ni ab zajawi, ni ab hutarkach«.

PIECARBURH. »Russk. Inw.« piše, što wiadomyje wajaki hieneraly Sacharow i Kalendin wyjšli u adstaŭku, bo jany akazalisia staronnikami staroha ładu. Dahetul padalisia ŭ adstaŭku 1.400 aficeroŭ roznych čynoŭ. Najmałodšamu rasiejskamu hienerału Wiesielowskamu—36 hadoŭ. Hieneraly Ropp, Dierenskij, Kaznakow i kn. Drahomirow, byŭšyje dahetul načalnikami wajennych akruhoŭ, s pryčyny abwinieńnia ŭ prychilnaści da staroha ładu wysłany na front, jak zwyčajnyje aficery.

ŠTOKHOLM. Na apošnim zasiedańni ŭsierasiejskaho kazackaho zjezdu było wyskazano žadańnie, kab ataman donskich kazakoŭ, člen dumy Karaułoŭ, byŭ naznačen za wajennaho ministra zamiest Kierenskaho.

S kruhoŭ, blizkich da tymčasowaho uradu, pawiedamlajuć, što, jak ustupka hetamu žadańniu, čynnaści wajennaho ministra buduć razdzieleny miž Kierenskim i Karaułowym.

Admirał Wierderskij(?) naznačen zamiest Maksimowa načalnikam Bałtyckaho fłotu.

ŠTOKHOLM. «Now. Wr.» piše:

»Naš urad — niazdolny i biassilny. Armija — heta bolš nie armija, a hramada ludziei, katoryje dumajuć ab usim, tolki nie ab wajnie. Zamožnyje hramadzianie, ratujučy siabie i swajo mieńnie, ŭciakajuć zahranicu. My chwarejem na ciažkuju chwarobu, i raniej ci paźniej nastupić jaje kryzis. Nichaj žo jon nastupić chutčei, čym naš orhanizm budzie zniščen chwarobaj«.

Usie pojezdy pierapoŭnieny kabietami, katoryje jeduć na front adwiedać swaich mužcoŭ. Jany admaŭlajucca płacić za prajezd.

ŠTOKHOLM. «Russk. Wied.» panurymi kolerami malujuć ruch da addzialeńnia miž narodami Rasiei. »Sa stracham bačyš ciapier, što rasiejskaja impieryja dzieržałasia tolki pad silnym naciskam. Maskali ciapier akazalisia zusim niazdolnymi udzieržać nacyonalnaści, jakije rwucca kožnaja ŭ swoj bok«.

BERLIN (W.T.B.). Tymčasowy urad pad naciskam socyalistoŭ pastanawiŭ sazwać ustanoŭčy sejm na 29 wieraśnia. Heta — wialikaja pabieda socyalistoŭ, bo ješče nidaŭna kn. Lwow publična wyskazaŭsia ćwiorda proci skoraho sazywu ustanoŭčaho sejmu, dy ni ŭ jakim prypadku pierad kancom wajny.

LONDON. Na nowuju konferenciju sajuźnikoŭ, jakaja maje adbycca ŭ Londoni, pajeduć z Rasiei Kierenskij i Tereščenko.

ŠTOKHOLM. »Dień« danosić, što ŭ tuju niadzielu pierad anhlickim pasolstwam adbylisia burnyje demonstracii. Čutny byli hroźby i łajanki pa adresu Bukanena, kidali kamieńmi. Pašla demonstranty pajšli pad francuskaje pasolstwo i ustroili tut padobnuju ž demonstraciju.

Pieciarburskaja rada rab. i sałd. utwaryła specyalnuju kamisiju z 8 asob dziela baraćby z razruchami za frontam. Kamisija zanimałasia pytańniem ab massowym dezerterstwie, jakoje stanowić surjoznuju niebaspieku dziela bajewoj siły armii. Dezertcroŭ maniacca pazbaŭlać hramadzkich prawoŭ. Kamisija pastanawiła zahadać usim oficyalnym uradam i ustanowam areštawać dezerteroŭ, uziać ad ŭsich pałkoŭ spiski i pasłać z etapoŭ na front usich zdarowych ludziej.

AMSTERDAM. S pryčyny pawialičenaho wypusku »bumažek« u Rasiei pakupnaja siła rubla pamienšała na 80%.

Z usiaho świetu.

ŠTOKHOLM. Dwa člony štokholmskaj konferencii, irłandcy Hill i Džafnej, drukujuć u «Svenska Dagbladet» zajawu proci konferencii, katoruju staronniki sajuźnikoŭ wiaduć adnastaronna. Na žadańnie anhlickaho pasła u Štokholmi Wanderwelde admowiŭsia pryniać abodwych irłandcoŭ. Kožyn irłandziec, indus, pers, finlandziec, ahipcianin, katory robić niekarysnuju dla sajužnikoŭ zajawu, apawieščajecca za niamieckaho ahienta. Konferencija ničoha nia choče słuchać ab uciskanych hlickim imperyalizmam narodach.

ŠTOKHOLM. Naahuł, jość nadzieja, što u žniŭni abo ŭ wieraśni zbiarecca ahulnaja mirnaja konferencija, dola katoraj zaležyć ad rasiejcoŭ, bo, kali tam buduć predstaŭniki rasiejskaho proletaryatu, dyk proletaryat Anhlii i Francii hetak sama pašle swaich delehatoŭ.

KOPENHAGA. «Socialdemokraten» danosić, što pačalisia pierehawory hołandzka-skandynaŭskaho kamitetu z deputatami rady rab. i sałd. ab sazywie ahulnaj socyalistyčnaj konferencii.

BERLIN. U kamisii dziela zmieny konstytucii socyał-demokraty predłažyli rezoluciju, žadajučy proporcyonalnaho wybarnaho prawa, s tym, kab padawać hołas mahli-by ŭsie skončyŭšyje 20 hadoŭ, jak mužčyny, tak i kabiety. Predłažeńnie hetaje kamisija adkinuła, zamianiŭšy jaho rezolucijej, pawodłuh katoraj wialikije wybarnyje okruhi s čyślenym nasialeńniem wybirajuć pa niekolki deputatoŭ na asnowi proporcyonalnaści. Wybary pawinny adbywacca ŭ niadzielu, abo ŭ świata.

BERLIN. Rejchstag. Razhledajučy administracyjnyje sprawy Polščy predstaŭnik pastupoŭcaŭ u niamieckim parlamenci skazaŭ, što najwyšejšy sud u Polščy pawinien astacca ŭ niamieckich rukach, jak apošniaja instancija, dziela zaščyty nacyonalnych mienšaściej, kab ich nie pazbawiŭ prawoŭ nacyonalny šowinizm.

BUDAPEŠT. U palityčnych kruhach chodziać čutki, što hraf Esterhazi maniacca raspuścić wienhierski sejm z

---

čysty wozduch widać wyrazna bierah lesu, bulbianišče, baba s kaliŭja rwieć, a jon kapanicaj pamahaje, i aboje kidajuć wializarnyje bulbiny, jak parasiaty. Na uzhorku, na ržyščy sabralisia pastuchi kučkaj, miechami panakrywalisia, nohi bosyje padkorčyli, łapak nawałakli i ciapło raskłali i luba hrejucca! S popiełu ciahajuć piečenyje bulby. A dym ścielicca, smałoj pachnie....

Kali čuŭsia zdarawiejšym, krapčejšym, kali haračka adlehała, tady nachodziŭ na jaho strach, toj strach słabych, pakryŭdženych. I pad hniotam taho strachu sam biedny maleŭ, rabiŭsia, jak kanapielka, i ŭciakaŭ, uciakaŭ, a za im hnalisia roznyje mary...

Nakaniec, rana stała haicca, haračka adpała. Duša biedniahi adžyła, wyprastawałasia, skazaŭ by chto s taho świetu wiarnułasia, pamudreła i stała ŭsio, jak daŭniej, zamiečać i razmyšlać. Tolki dumy jaho pieremianilisia. Daŭniej žałaść dušu abnimała, i, choć hidziŭsia, ŭsiož žaleŭ sam siabie; ciapier nienawidziŭ akalečenaje bydła i tych, chto akalečyŭ, i tych nieščasnych, što popleč ležali. Pry tym naradziŭsia i siadzieŭ u sercy jaho hnieŭ, s katorym dumy jaho biehli adna za adnej šukać tuju siłu, što pryhawor na jaho padpisała.

Mučyŭ hetak doŭha dušu swaju, i paharčeła jana, jak piałun. Až raz zamieciŭ, što zdarowaja, prawaja naha miarówieje, pochnie u kostačce. Woś tabie maješ!

Kali hłaŭnyj doktar abchodziŭ ranicaj chworych, biedny parabak pažaliŭsia jamu na swaju nowuju biadu. Doktar abstukaŭ kość, pamacaŭ zasochšaje, chudoje cieła, nadrezaŭ aściarožna puchlinu, prakanaŭsia, što drot lezieć, jak u wadu, da samaje kości, abtros palcy i pahladzieŭ žałaśliwa ŭ wočy parabku. «Kiepska, brat, s taboj; trebab było druhuju nahu.... widziš.... niebaraka, ale ty słaby, kwoły. Lažy sabie tut, budzie lepš, čym u chaci. Nakormiać, pamyjuć». Skazaŭ i pajšoŭ. Ale ad dźwiarej wiarnuŭsia, padyjšoŭ k parabku, nahnuŭsia nad im i nieŭznak pahładziŭ jaho rukoj pa haławie. A toj biedak tak i abamleŭ: bytcym chto cepam pa haławie pierajechaŭ.

Wočy začyniŭ i doŭha ležaŭ, — ažno supakoiŭsia. Jość u dušy čeławiečaj kamorka patajnaja, na siem zamkoŭ začynienaja, dy nichto i ničoha jaje nie adčynić, tolki admyčka złodziejskaja praklataho nieščaścia.

A chawajecca ŭ jej dziŭnaja lubota — najbolšaja mudraść: što Boh daŭ, pieranieści treba! I biedak ležaŭ spakojna na tapčanie swaim, a pa uzwarušenaj dušy jšoŭ Chrystos, jak pa mory, supakoiwajučy buru.

S tych por hladzieŭ u biazsonnyje nočy, u dni pahanyje na ŭsio, bytcym z dali, bytcym z dobraho kutočka, hdzie cicha i pryjemna, adkul usio pakazwajecca małym i niewartym kłapotaŭ, ale ŭsiotki lubym.

„Štož zrobiš, štož zrobiš..." šeptaŭ, bywała.

„Nichaj Boh daje inšym ludziom.... Nie narekaj: i tabie mahłob być horej"....

Pierekłała T. G.

pryčyny opozycii bolšaści proci reformy wybarnaho prawa.

AMSTERDAM. U fabrykach amunicii ŭ Hemburgu zabastawało 1000 rabotnikoŭ.

WIENA. Učora telehrafna apawieščeny ab ahulnaj amnestyi ŭsie wiaźnicy i wastrohi.

LONDON. U Nižniaj Pałaci Llojd Džordž zajawiŭ, što irlandzki konwent zbiarecca ŭ Dublinie 25 lipnia. Sinnfejnery, staronniki O' Bryenna i kiraŭniki prafesyonalnych sajuzoŭ u Dublinie i Korku admowilisia zasiedać na konwenci.

KELN. Italjanskije pałonnyje apawiedajuć ab razruchach, byŭšych u Trewizo i Neapoli. Niekolki tysiač dezerteroŭ akapalisia ŭ Abruckich harach i admowilisia ici na front. Narod paddzieržywaje ich, dastaŭlajučy spažyŭnyje pradukty.

AMSTERDAM. Prezydent kitajskaj respubliki ŭciok u japonskaje pasolstwo.

PEKIN. Kitajski impieratar adroksia ad tronu.

TEŁEHRAMY.

Niamieckije apawieščeńnia.

6.VII. Zachodni teatr:

Načnyje styčki. Na En u načnoj bitwie na štyki ŭziato značnaje čysło pałonnych.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Miž Zborowym i Berežanami wostraja artyleryjskaja bitwa. Pry Zwyžynie, Brodach i Smarhoniach ahoń wielmi ažywiŭsia.

Front erc-hercoga Jozefa: Na poŭdni ad daliny Kasinu my ahniom razahnali pryhatawanuju dziela šturmu rumynskuju piachotu.

Makiedonski front: Na nižnim Dunai worahi kratajuca.

7.VII. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na Fronci Flandryi i Artua krapčeła artyleryjskaja bitwa.

Front niamieckaho Naślednika: Wostry ahoń pry Serni, na kanali En-Marn i ŭ zachodniaj Šampani. Francuzy atakawali wialikimi siłami adrezak miž Kornijje i Wysokaj Haroj. Na pałudziennym uschodzi ad Norua hwardziejej adbita ataka ahniom i štykami. Razwiedki pry Brymon i Serne-an-Dormua dali nam značnaje čysło pałonnych.

Žbity 8 warožych samalotaŭ i adzin prywiazny latučy šar.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk hienerała-an-šefa Bem-Ermoli:

Bitwa ŭ uschodniaj Haličynie zakončyłasia ŭčora niezwyčajna krywawym razhromam rasiejcoŭ. Pašla mnohahadzinnaho niščučaho ahnia miž Koniuchami i Ławrykoŭcami na ranicy pačalisia rasiejskije šturmy. Hustymi massami kidalisia rasiejcy na naš front. Usie šturmy złomleny s samymi ciažkimi stratami. Užytyje rasiejcami pancyrnyje aŭtomobili razbity. Na ŭciakaŭšyje nazad hramady sałdatoŭ zrabili nałot našy łatuny. Sabranuju dziela pahoni kawaleryju my razahnali ahniom. Nie škadawaŭšyje nijakich achwiar worahi šturmawali pašla na adrezku na poŭdni ad čyhunki Złočow—Tarnopol i miž Bat'kowym i Zwyžynam, a taksama pry Berežanach i Stanisławowie. Usiudy rasiejskije šturmy adbity z wialikimi stratami.

Znojdzienyje nami prykazy u francuskaj mowi pakazwajuć, chto hnaŭ rasiejskich sałdatoŭ na bojniu, skončyŭšujusia niezwyčajna krywawymi stratami.

Front erc-hercoga Jozefa: U niekolkich punktach u Karpatach adbity nastupleńnia worahoŭ.

Na fronci Makienzena i Makiedonskim — biez pieramien.

8.VII. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na uzbiarežžy mora, na adrezkach Ipra i Witčeta, pry Lens i miž Sommaj i Uazaj — silny ahoń. Pry Sen-Kanten našy drużyny razwiedčykoŭ uziali pałonnych.

Front niamieckaho Naślednika: U wiečary francuzy atakawali na ŭschodzi ad Serni. Ataka złomlena našym ahniom i ručnymi hranatami. Na lewym bierazi Maasu, pašla wielmi wostraho ahnia artyleryi, pačałasia francuskaja ataka na wiaršynu Miortwaho Čeławieka. Worahi adbity.

Warožyje łatuny zrabili nałot na Niamieččynu. Na Tryr i wakolicy, na Mannhejm, Ludwigshafen i Rouamen skinuto bolš 100 bomb dziela padpału. U našy ruki papaŭ adzin warožy samalot.

Ranicaj 7 lipnia adna naša łatučaja eskadra zrabiła nałot na London i abkidała jaho bombami. Adzin warožy samalot zbit nad Londonam. Našy samaloty ŭsie pawiarnuli nazad, ale pa darozi adzin z ich, u katorym papsawałasia mašyna, byŭ prymušen spuścicca na more.

U biŭwach na pawietry i strełami z ziamli my zbili ŭčora 9 warožych samalotaŭ. Paručyk Wolff zbiŭ swajho 33-ho woraha.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk Bem-Ermoli:

Miž Strypaj i Załatoj Lipaj rasiejcy bolej nie atakawali. Pry Zborowie rasiejskaja ataka złamałasia z wialikimi stratami. Pry Stanisławowie ŭčora i siahońnia ranicaj išła bitwa. Aŭstryjaki adkinuli štykami niekolki rasiejskich dywizij. Pry Hucie, ŭ wierchniaj dalinie Bystrycy Sołotwinskaj, adkinuta rasiejskaja ataka.

U druhich armij uschodniaha teatru i na Makiedonskim fronci, naahuł, biez pieramien.

Kala wajny.

BERLIN (W.T.B.). Hindenburg i Ludendorff prybyli ŭ Berlin dziela rapartu Impierataru.

BERLIN (W.T.B.). Impieratar prynjaŭ siahońnia kanclera na paŭtarahadzinnaj aŭdyencii. Pašla Impieratar pryniaŭ načalnika hieneralnaho štabu, Hindenburga.

BERLIN. Hindenburg i Ludendorff wiarnulisia ŭ hłaŭnuju kwateru.

BERLIN. Adna z našych padwodnych łodak kala uzbiarežža Tunisu zatapiła wialikuju francuskuju padwodnuju łodku.

BERLIN. U Atlantyckim akiani i Biskajskim zaliwie našy padwodnyje łodki iznoŭ zatapili 5 parachodaŭ i 4 parušniki.

BERLIN (W.T.B.). U Atlantyckim akiani iznoŭ zatopleno 23.000 tonn; u Siarodziemnym mory — iznoŭ 11 parachodaŭ i 20 parušnikoŭ — bolš za 50.000 tonn; u Anhlickim kanali i Paŭnočnym mory — jašče 6 parachodaŭ, 4 parušniki i 11 rybałowaŭ.

BERLIN. Našy padwodnyje łodki zatapili kala Anhlii iznoŭ 26.000 tonn.

BERLIN (W.T.B.). Našy padwodnyje łodki ŭ Atlantyckim akiani i Paŭnočnym mory zatapili iznoŭ 18 parachodaŭ, 6 parušnikoŭ i 3 rybałowy jomkaściu razam 53.600 tonn.

Pawodłuh pastupiŭšych dahetul wiedamaściej, možna ŭžo ciapier skazać, što rezultaty padwodnaj wajny ŭ čerwieni šmat wialikšyje, čym u mai

PARYŽ. Wiarnuŭšyjsia s padarožy u Ameryku Wiwiani apawiedaje, što na amerykanskuju padmohu možna ličyć tolki wiasnoj 1918 hodu. Z hetaj pryčyny teba pryhatawać hramadzianstwo da nowaj wajennaj zimy.

Drukawana ŭ drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej